

at der ved Siden af Amtsraadet skal være et Skoleraad, som ikke kan holde Møde paa den almindelige Tid for Amtsraadets Møder, men maa have en særegen Tid, da der kommer andre Medlemmer til. Men, naar man siger, at det er godt at vænne sig til det Smaa, førend man tager det i det Store, og at, naar man vil opnaae et stort Resultat, saa finder man sig ogsaa i besværligere Midler, saa skal jeg dog bemærke, at man finder Midlerne let altfor besværlige, naar Resultatet er lidet, og jeg troer, at man vil finde, at det er besværligt i Kjøbstæderne at holde særlige Valg, og det endog saadanne Valg, med Hensyn til hvilke det i Loven er antydet, at Kjøbstædernes Borgerrepræsentationer maae reise til hverandre eller samles paa et tredie Sted for at foretage Valg af et Medlem, der ikke faaer Andet at gjøre end at tiltræde Skoleraadet, som maagsee ikke holder Møde mere end eensgang om Aaret. Jeg er meget bange for, at Skoleraadet ved denne Sag vil tabe i Respekt og alvorlig Betragtning; men, som sagt, Hovedtanken, at Amtsraadene faae en Indflydelse, billiger jeg. Jeg troer saaledes, at man ikke nu havde skullet foretage denne Sammensmeltning af Kjøbstads- og Landalmueskolevesenet, da Adskillelsen dog ikke stærkt fremtræder i Loven, idet der kun er enkelte særlige Forskrifter om Lønningen, der bliver noget anderledes for Kjøbstæderne end for Landet; jeg troer, det havde været bedst at lade dem blive adskilte, indtil Amtsraadene bleve udvidede til Kjøbstæderne. Men der er endnu en anden Betænkelse. Der er i Lovudkastet imellem Amtsraadet og den nuværende Skoledirection indsat et nyt Led. Nu have vi en saakaldet Amtsskoledirection, der, som bekendt, skal omfatte hele Amtet, og vi have flere Skoledirectioner,

hvor i Amtmændene og Provsterne skulle have Sæde, de faae nu ogsaa Sæde i Amtsskole-directionen, og desforuden et tilforordnet Medlem ved Siden af hver Provst. Derved faae vi altsaa et nyt Led. Nu komme alle disse Mænd sammen og udfaste Budgettet for Skolefonden i dette Aar. Budgettet forelægges Skoleraadet, som approberer det, og ingen Udgifter kunne gjøres af Skolefonden uden Skoleraadets Samtykke. Dette er nu sagt saadant i Almindelighed, at jeg er meget bange for, at dette ogsaa kunde gjøre, at Skolefondens Anvendelse aldeles vil indskrænkes til at udrede de lovbestemte Pensioner og Alderstøtæg. Det er idetmindste et Punct, som jeg her vil bringe under Overveelse. — Lovens 3die Capitel handler om Skolelærernes Kaldelse. Ogsaa dette har undergaaet en væsentlig Forandring i det andet Thing; der var tilstænk og ved anden Behandling vedtagen en meget væsentlig Forandring, hvorved det Correctiv, som nu staaer der, skulde udelades; men at dette ikke skete, var vistnok meget heldigt. Med al Agtelse for at vække Communernes Interesse for Skolevesenet derved, at de faae Indflydelse derpaa, troer jeg, at det er en Sag, man vel skal betænke, og som nu kunde komme til Overveelse, om det nemlig er rigtigt at lægge Forslaget til Skolelærernes Kaldelse i de enkelte Communer — det være sig nu i Stæder eller især i Landcommunernes — Hænder. Man misforstaae mig ikke, naar jeg siger „især Landcommuner“; thi Sagen ligger veri, at i enhver mindre Commune — og i Almindelighed ville jo Landcommunerne være mindre end Kjøbstadcommunerne — ville uundgaaelig mange uberettigede Hensyn komme til at gjøre sig gjældende, naar Communen falder til nogensomhelst Bestilling.